

WIOLONCZELA, Wymagania edukacyjne cykl 6-letni

KLASA PIERWSZA

Treści nauczania

1. Umuzykalnienie i rozbudzenie wrażliwości muzycznej

Uczestnictwo z muzycznym życiu szkoły. Uczęszczanie na koncerty, audycje. Słuchanie muzyki z nagrań, z transmisji radiowych, telewizyjnych.

2. Kształcenie teoretycznych podstaw gry na instrumencie

Zagadnienia związane z instrumentem:

- a) dobór wiolonczeli oraz smyczka w odpowiednich proporcjach do wzrostu dziecka,
- b) przedstawienie uczniowi elementów, z których zbudowany jest instrument oraz smyczek,
- c) zaznajomienie ucznia z konserwacją i ochroną instrumentu (na przykład w transporcie).

System notacji muzycznej:

- a) pięciolinia, linie dodane,
- b) klucz basowy,
- c) nuty,
- d) wartości rytmiczne (cała nuta, półnuta, ćwierćnuta, ósemka, półnuta i ćwierćnuta z kropką, odpowiadające im pauzy),
- e) oznaczenia kierunku prowadzenia smyczka, legato,
- f) fermata,
- g) określenia tempa.
- h) podstawy interpretacji utworu (crescendo, diminuendo frazowe, zwolnienia na końcu utworu).

3. Kształcenie podstawowych umiejętności gry na instrumencie

Zagadnienia techniczne związane z grą na instrumencie:

- a) prawidłowa postawa przy grze (sylwetka całego ciała, plecy, ramiona, głowa, nogi),
- b) układ lewej ręki, działanie palców w I pozycji i w układzie szerokim I pozycji,
- c) trzymanie i prowadzenie smyczka po strunach, artykulacja – non legato i legato po dwa, trzy lub cztery dźwięki, właściwy podział smyczka, umiejętność regulowania szybkości ruchu, przechodzenie ze struny na strunę, wykorzystanie całej długości smyczka i jej części,
- d) wydobycie czystego, płynnego, brzmiącego dźwięku w granicach dynamiki piano mezzoforte, przy wykorzystaniu tempa wolnego i umiarkowanego.

4. Przygotowanie do samodzielnej pracy nad repertuarem

Realizacja uwag nauczyciela podczas ćwiczenia w domu. Próba samodzielnej oceny właściwej intonacji, pracy lewej i prawej ręki.

5. Przygotowanie do występów publicznych

Przygotowanie do praktyki estradowej:

- opanowywanie tremy,
- przygotowywanie pamięciowe łatwych utworów,
- zwrócenie uwagi na estetykę wyglądu

6. Muzykowanie zespołowe (wiolonczela z fortepianem, dwie wiolonczele).

Przykładowy repertuar:

Gamy: G, C, F oraz tercje łamane i trójdźwięki

Szkoły i ćwiczenia

- M. Międlar Szkoła na wiolonczelę cz. I
- Z. Wojciechowska, K. Wiłkomirska Gamy i pasaże na wiolonczelę
- D. Dawidow Szkoła na wiolonczelę
- L. Marderowski Szkoła na wiolonczelę
- A. A. Schmar Gamy i ćwiczenia
- K. Wiłkomirski Ćwiczenia na lewą rękę

Etiudy

- S. Lee 40 łatwych etiud op. 70
- K. Wiłkomirski 12 etiud na wiolonczelę

Utwory z towarzyszeniem innego instrumentu

- M. Międlar Utwory ze Szkoły na wiolonczelę cz. I
- M. Międlar Albumik wiolonczelisty cz. I
- A. Pejtsik, E. Lengyel Utwory dla wiolonczelistów cz. I
- A. Pejtsik Wiolonczelowe duety dla początkujących
- Christomatia Zbiór utworów dla kl. I
- lub utwory o podobnym stopniu trudności.

Materiał nauczania może zawierać inne pozycje o podobnym stopniu trudności.

Prezentacja ucznia:

UWAGA: w kl. I uczniowie nie grają przesłuchania półrocznego ani egzaminu promocyjnego.

1. Popis uczniów klasy pierwszej: utwór
2. Popis klasowy: utwór z fortepianem
3. Badanie wyników nauczania: Gama, pasaż przez jedną oktawę, etiuda lub ćwiczenie, utwór.

KLASA DRUGA

Treści nauczania

1. Umuzykalnienie i rozbudzenie wrażliwości muzycznej

- a) uczestnictwo z muzycznym życiu szkoły.
- b) uczęszczanie na koncerty, audycje.
- c) słuchanie muzyki z nagrań, z transmisji radiowych, telewizyjnych.

2. Kształcenie teoretycznych podstaw gry na instrumencie

- a) znajomość budowy instrumentu i jego konserwacji (odpowiednie smarowanie smyczka kalafonią, usuwanie zanieczyszczeń z instrumentu).
- b) umiejętność dopasowania nóżki i wysokości krzesła do wzrostu.

System notacji muzycznej:

- a) wartości rytmiczne (ćwierć nuta i ósemka z kropką, szesnastka, triola),
- b) notacja nut w IV pozycji,
- c) klucz tenorowy,
- d) zapis artykulacji staccato, martele, portato,
- e) oznaczenia dynamiczne p, mp, mf, f, dim., cresc.

3. Kształcenie podstawowych umiejętności gry na instrumencie

Zagadnienia techniczne związane z grą na instrumencie:

- a) prawidłowe ułożenie palców lewej ręki w wąskim i szerokim układzie I pozycji,
- b) wprowadzenie półpozycji oraz IV pozycji,
- c) gra całym smyczkiem, górną i dolną jego częścią,
- d) artykulacja: detache, staccato, legato po dwa, trzy, cztery dźwięki, martele,
- e) wydobywanie czystego, płynnego, brzmiącego dźwięku w granicach dynamiki piano-forte, przy wykorzystaniu tempa wolnego i umiarkowanego.

4. Przygotowanie do samodzielnej pracy nad repertuarem

Kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem:

- a) czytanie a'vista,
- b) rozpoznawanie wąskiego i szerokiego układu oraz pozycji I i IV,
- c) sprawdzanie intonacji z pustymi strunami.

5. Przygotowanie do występów publicznych

Przygotowanie do praktyki estradowej:

- a) opanowywanie tremy,
- b) przygotowywanie pamięciowe łatwych utworów,
- c) zwrócenie uwagi na estetykę wyglądu

Muzykowanie zespołowe.

Przykładowy repertuar:

Gamy majorowe, tercje łamane i trójdźwięki G, A, F, B, Es (jedna oktawa), C, D, G (dwie oktawy)

Szkoły i ćwiczenia

M. Międlar Szkoła na wiolonczelę cz. I

Z. Wojciechowska, K. Wiłkomirska Gamy i pasaże na wiolonczelę

D. Dawidow Szkoła na wiolonczelę

L. Marderowski Szkoła na wiolonczelę

A. Ł. Schmar Gamy i ćwiczenia

K. Wiłkomirski Ćwiczenia na prawą rękę

C. Flesch Das Scalensystem.

Tonleiterübungen

Etiudy

S. Lee 40 Łatwych etiud op. 70

K. Wiłkomirski 12 etiud na wiolonczelę

Utwory z towarzyszeniem innego instrumentu

M. Międlar Utwory ze Szkoły na wiolonczelę cz. I

M. Międlar Albumik wiolonczelisty cz. I

A. Pejtsik, E. Lengyel Utwory dla wiolonczelistów cz. I

A. Pejtsik Wiolonczelowe duety dla początkujących

Christomatia Zbiór utworów dla kl. II

L. van Beethoven Dwa Kontredanse

lub utwory o podobnym stopniu trudności.

Materiał nauczania może zawierać inne pozycje o podobnym stopniu trudności.

Prezentacja ucznia:

1. Przesłuchanie techniczne: gama przez II oktawy, etiuda
2. Przesłuchanie półroczne: dwa utwory (np. etiuda i miniatura)
3. Popis klasowy: utwór z fortepianem
4. Egzamin promocyjny: koncert (zwłaszcza I cz.) oraz utwór dowolny.

KLASA TRZECIA

Treści nauczania

1. Umuzycznienie i rozbudzenie wrażliwości muzycznej

- a) uczestnictwo z muzycznym życiu szkoły.
- b) uczęszczanie na koncerty, audycje.
- c) słuchanie muzyki z nagrań, z transmisji radiowych, telewizyjnych.

2. Kształcenie teoretycznych podstaw gry na instrumencie

Znajomość budowy instrumentu i roli poszczególnych części w procesie powstawania dźwięku oraz konserwacja instrumentu (odpowiednie smarowanie smyczka kalafonią, usuwanie zanieczyszczeń z instrumentu).

3. Kształcenie podstawowych umiejętności gry na instrumencie

Zagadnienia techniczne związane z grą na instrumencie:

- a) umiejętność gry w IV pozycji,
- b) wprowadzenie pozycji II i III,
- c) swobodne zmiany pozycji (synchronizacja pracy obu rąk),
- d) nauka wibracji i kształtowanie nią barwy dźwięku,
- e) łatwe dwudźwięki: oktawa, seksta, tercja,
- f) zastosowanie różnej prędkości smyczka,
- g) artykulacja detache, legato do sześciu dźwięków, marteles (ćwierć nutami i ósemkami),
- h) wydobycie czystego, płynnego, brzmiącego dźwięku w granicach dynamiki pianissimo-forte, cresc, dim. przy wykorzystaniu tempa wolnego i umiarkowanego.

4. Przygotowanie do samodzielnej pracy nad repertuarem

Kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem:

- a) swobodne czytanie a'vista utworów w I poz.,
- b) sprawdzanie intonacji dźwięków w poz. od I do IV z pustymi strunami i flażoletami.

5. Przygotowanie do występów publicznych

Przygotowanie do praktyki estradowej:

- opanowywanie tremy,
- przygotowywanie pamięciowe łatwych utworów,

Muzykowanie zespołowe.

Wiolonczela z fortepianem, dwie wiolonczele (wykonywanie drugiego głosu) , świadomy kontakt z akompaniatorem, estetyka wyglądu.

Przykładowy repertuar

Gamy, tercje łamane i trójdźwięki A, Es, B, C, a, c, h (jedna oktawa), C, D, F, G, d, g (dwie oktawy)

Szkoły i ćwiczenia

- M. Międlar Szkoła na wiolonczelę cz. II
- Z. Wojciechowska, K. Wiłkomirska Gamy i pasaże na wiolonczelę
- D. Dawidow Szkoła na wiolonczelę
- L. Marderowski Gamy i ćwiczenia
- K. Wiłkomirski Ćwiczenia na lewą rękę

Etiudy

- S. Lee 40 Łatwych etiud op. 70
- K. Wiłkomirski 12 etiud na wiolonczelę
- K. P. Sadlo Szkoła etiud
- 13Sonaty
- J. B. Breval Sonata C-dur
- H. P. Linde Sonata w I poz.

Koncerty

- A. Vivaldi Koncert C-dur
- J. B. Breval Concertino nr 5

Utwory z towarzyszeniem fortepianu

- M. Międlar
- Albumik wiolonczelisty cz. I
- Utwory ze Szkoły na wiolonczelę cz. II
- A. Pejtsik, E. Lengyel Utwory dla wiolonczelistów cz. I
- L. van Beethoven Dwa Kontredanse, Pieśń
- Sonatiny G-dur, d -moll
- I. Jordan Wariacje
- L. Jelicz Gawot
- Chriestomatia Zbiór utworów dla kl. III
- H. Moth Burleska
- lub utwory o podobnym stopniu trudności.

Materiał nauczania może zawierać inne pozycje o podobnym stopniu trudności.

Prezentacja ucznia:

1. Przesłuchanie techniczne: gama, pasaże, etiuda
2. Popis klasowy: Utwór dowolny
3. Przesłuchanie półroczne: dwa utwory (np. utwór dowolny lub koncert z tow. fortepianu + etiuda)
4. Popis klasowy: Utwór dowolny
5. Egzamin promocyjny: utwór (miniatura) oraz koncert (zwłaszcza I część)

KLASA CZWARTA

Treści nauczania

1. Umuzycznienie i rozbudzenie wrażliwości muzycznej

- a) uczestnictwo z muzycznym życiu szkoły.
- b) uczęszczanie na koncerty, audycje.
- c) słuchanie muzyki z nagrań, z transmisji radiowych, telewizyjnych.

2. Kształcenie teoretycznych podstaw gry na instrumencie

- a) wartości rytmiczne – rytm punktowany,
- b) ozdobniki: mordent, przednutka krótka, tryl,
- c) klucz wiolinowy.
- d) rola poszczególnych części wiolonczeli i smyczka w procesie powstawania dźwięku,
- e) konserwacja (czyszczenie pudła, podstrunnicy, strun, smyczka),
- f) działanie kołków i stroików, początek nauki strojenia instrumentu,
- g) poznanie podstawowych wiadomości z historii instrumentu.
- h) wprowadzanie repertuaru romantycznego, wiadomości o różnicach interpretacyjnych różnych epok (np. artykulacja).

3. Kształcenie podstawowych umiejętności gry na instrumencie

Zagadnienia techniczne związane z grą na instrumencie:

- a) umiejętność gry w pozycjach I – IV,
- b) poprawne zmiany pozycji w szybkim tempie,
- c) wprowadzenie pozycji V i VI,
- d) zaznajomienie z pozycją kciuków (ćwiczenie wstępne),
- e) dwudźwięki: tercje, seksty,
- f) wibracja na krótkich wartościach rytmicznych,
- g) artykulacja detache, martele w różnych częściach smyczka, legato po 4 – 8 szesnastek w umiarkowanym tempie,
- h) arpeggio na trzech i czterech strunach legato w tempie umiarkowanym,
- i) łatwe akordy trzygłosowe, ozdobniki (mordent, przednutka krótka, tryl),
- j) kształtowanie dźwięku pod względem barwy i nasilenia w granicach pianissimo-forte, rola położenia smyczka na strunach w kształtowaniu barwy.

4. Przygotowanie do samodzielnej pracy nad repertuarem

Kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem:

- a) swobodne czytanie a'vista utworów w I poz.,
- b) sprawdzanie intonacji dźwięków w poz. od I do IV z pustymi strunami i flażoletami.

5. Przygotowanie do występów publicznych

Muzykowanie zespołowe. Wiolonczela z fortepianem, dwie wiolonczele (wykonywanie drugiego głosu), świadomy kontakt z akompaniatorem, estetyka wyglądu.

Koncentracja podczas wykonywania kilku utworów, umiejętność dokonania właściwej samooceny. Umiejętność gry w zespole, dopasowanie intonacyjne, rytmiczne, agogiczne.

Przykładowy repertuar:

Gamy, tercje łamane, trójdźwięki do trzech znaków przykluczowych (dwie oktawy lub trzy oktawy), dwudźwięki (jedna oktawa)

Szkoły i ćwiczenia

M. Międlar Szkoła na wiolonczelę cz. II

Z. Wojciechowska, K. Wiłkomirska Gamy i pasaże na wiolonczelę

D. Dawidow Szkoła na wiolonczelę

L. Marderowski Szkoła na wiolonczelę
A. Ł. Schmar Gamy i ćwiczenia
K. Wiłkomirski Ćwiczenia na lewą rękę

Etiudy

S. Lee 40 Etiudy wybrane z op. 31 i op. 131
K. Wiłkomirski 12 etiud na wiolonczelę
K. P. Sadlo Szkoła etiud
J. Dotzauer Etiudy cz. I
A. Kummer 10 etiud
Christomatia Zbiór utworów dla kl. IV

Sonaty

J. B. Breval Sonata C-dur
B. Romberg Sonata B-dur, e-moll
B. Marcello Sonaty
N. Porpora Sonata F-dur
J. F. Haendel Sonata C-dur

Koncerty

A. Vivaldi Koncert a-moll
J. B. Breval Concertino nr 5, A-dur

Utwory z towarzyszeniem fortepianu

M. Międlar
Albumik wiolonczelisty cz. II
Utwory ze Szkoły na wiolonczelę cz. II
H. Moth 5 utworów
Z. Noskowski Polonez elegijny
S. Moniuszko Polonez z opery „Hrabina”
J. Pergolesi Aria
J. Garścia Miniatury (m.in. „Taniec”)
G. F. Haendel Largo
lub utwory o podobnym stopniu trudności.

Materiał nauczania może zawierać inne pozycje o podobnym stopniu trudności.

Prezentacja ucznia:

1. Przesłuchanie techniczne: gama, pasaże, dwudźwięki, etiuda
2. Popis klasowy: utwór dowolny
3. Przesłuchanie półroczne: dwa utwory (np. utwór lub koncert z fortepianem + etiuda)
4. Popis klasowy: utwór dowolny
5. Egzamin promocyjny: utwór i koncert I lub III część, gzytanie nut a' vista

KLASA PIĄTA

Treści nauczania

1. Umuzykalnienie i rozbudzenie wrażliwości muzycznej

- a) uczestnictwo z muzycznym życiu szkoły.
- b) uczęszczanie na koncerty, audycje.
- c) słuchanie muzyki z nagrań, z transmisji radiowych, telewizyjnych.

2. Kształcenie teoretycznych podstaw gry na instrumencie

- a) rola poszczególnych części wiolonczeli i smyczka w procesie powstawania dźwięku,
- b) konserwacja (czyszczenie pudła, podstrunnicy, strun, smyczka),
- c) strojenie instrumentu (stroiki).
- d) umiejętność frazowania w utworach barokowych i romantycznych.
- e) zapis nutowy w kluczu tenorowym i wiolinowym w przedziale do a 2 ,
- f) ozdobniki barokowe: mordent, obiegnik, tryl z zakończeniem.

3. Kształcenie podstawowych umiejętności gry na instrumencie

- a) prawidłowe ułożenie lewej ręki w pozycji kciukowej,
- b) umiejętność gry w pozycjach V, VI, VII i pozycji kciukowej,
- c) dwudźwięki (tercje i seksty na długich dźwiękach),
- d) artykulacja (doskonalenie detache, marteles, legata na różnych strunach i spiccato w łatwych układach),
- e) łatwe akordy czterogłosowe, ozdobniki (tryl, obiegnik),
- f) kształtowanie dźwięku pod względem barwy i nasilenia w granicach pianissimo-forte (również legato) poprzez właściwą wibrację i odpowiednią szybkość smyczka.

4. Przygotowanie do samodzielnej pracy nad repertuarem

Kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem:

- a) swobodne czytanie a'vista utworów w kluczu tenorowym i wiolinowym,
- b) umiejętność opalcowania utworów w pozycjach I – IV. strunami i fłażoletami.

5. Przygotowanie do występów publicznych

Muzykowanie zespołowe. Wiolonczela z fortepianem, dwie wiolonczele (wykonywanie drugiego głosu), świadomy kontakt z akompaniatorem, estetyka wyglądu.

Koncentracja podczas wykonywania kilku utworów, umiejętność dokonania właściwej samooceny. Umiejętność gry w zespole, dopasowanie intonacyjne, rytmiczne, agogiczne. (umiejętność gry w zespole, dopasowanie intonacyjne, rytmiczne, agogiczne, artykulacyjne).

Przykładowy repertuar:

Gamy, tercje łamane, trójdźwięki (trzy oktawy), dwudźwięki (jedna oktawa)

Szkoły i ćwiczenia

M. Międlar Szkoła na wiolonczelę cz. II

Z. Wojciechowska, K. Wiłkomirska Gamy i pasaże na wiolonczelę

Z. Wojciechowski Dwudźwięki na wiolonczelę

L. Marderowski Szkoła na wiolonczelę

A. Ł. Schmar Gamy i ćwiczenia

K. Wiłkomirski Ćwiczenia na lewą rękę

Etiudy

S. Lee 40 Etiudy wybrane z op. 31 i op. 131

J. Dotzauer Etiudy cz. I

K. P. Sadlo Szkoła etiud

A. Kummer 10 etiud

A. Franchomme Etiudy op. 35

Sonaty

B. Marcello Sonaty

A. Vivaldi Sonaty

W. de Fesch Sonaty

J. F. Haendel Sonata C-dur, g-moll

L. J. Duport Sonata G-dur

Koncerty

A. Vivaldi Koncert g-moll

G. Goltermann IV Koncert G-dur

Koncertstück d-moll

J. Ch. Bach Koncert c-moll

J. Klengel Concertino a-moll nr 3

J. B. Breval Koncert D-dur nr 2

A. Nolck Concertino D-dur

Utwory z towarzyszeniem fortepianu

P. Czajkowski 15 utworów

G. F. Haendel Miniatury

Z. Adamska Utwory melodyjne cz. I, II

W. H. Squire Tarantella

J. Senaille Allegro spirytoso

P. Boni Largo i Allegro

Christomatia Zbiór utworów dla kl. V

S. Müller Perpetuum mobile

A. Rubinstein Melodia

L. Boccherini Menuet

lub utwory o podobnym stopniu trudności.

Prezentacja ucznia:

1. Przesłuchanie techniczne: gama, pasaże, dwudźwięki, etiuda
2. Popis klasowy: utwór dowolny
3. Przesłuchanie półroczne: dwa utwory lub dwie części sonaty i utwór/etiuda
4. Popis klasowy: utwór dowolny
5. Egzamin promocyjny: koncert I lub III cz., utwór dowolny, czytanie a'vista

KLASA SZÓSTA

Treści nauczania

1. Umuzycznienie i rozbudzenie wrażliwości muzycznej

- a) uczestnictwo z muzycznym życiu szkoły.
- b) uczęszczanie na koncerty, audycje.
- c) słuchanie muzyki z nagrań, z transmisji radiowych, telewizyjnych.

2. Kształcenie teoretycznych podstaw gry na instrumencie

- a) Znajomość budowy instrumentu, konserwacja (czyszczenie pudła, podstrunnicy, strun, smyczka), strojenie instrumentu (śrubki, kołeczki).
- b) Ozdobniki barokowe: mordent, obiegnik, tryl z zakończeniem. System notacji muzycznej
- c) Znajomość określeń artykulacyjnych, dynamicznych, agogicznych

3. Kształcenie podstawowych umiejętności gry na instrumencie

- a) swobodny aparat gry w pozycji kciukowej,
- b) doskonalenie gry w pozycjach V, VI, VII i pozycji kciukowej,
- c) dwudźwięki (tercje i seksty legato po 2 – 4 w tempie umiarkowanym),
- d) artykulacja (doskonalenie detache i legato w tempie allegro ze zmianami pozycji oraz spiccato i sautille – na powtarzanych dźwiękach),
- e) ozdobniki (doskonalenie trylu, mordentu i obiegnika).
- f) umiejętność frazowania przy wykorzystaniu środków wyrazu (wibracja, kształtowanie barwy, dynamika poszczególnych dźwięków i fraz) odpowiadająca stylowi danego utworu.

4. Przygotowanie do samodzielnej pracy nad repertuarem

Kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem (plan ćwiczenia, sposoby ćwiczenia, korekta własnych błędów)

5. Przygotowanie do występów publicznych

Koncentracja podczas wykonywania kilku utworów, umiejętność dokonania właściwej samooceny. Umiejętność gry w zespole, dopasowanie intonacyjne, rytmiczne, agogiczne. Realizacja podstawy basowej zespołu, dopasowanie artykulacyjne

Przykładowy repertuar:

Gamy, tercje łamane, trójdźwięki (trzy oktawy), dwudźwięki (dwie oktawy)

Szkoły i ćwiczenia

M. Międlar Szkoła na wiolonczelę cz. II

Z. Wojciechowska, K. Wiłkomirska Gamy i pasaże na wiolonczelę

Z. Wojciechowski Dwudźwięki na wiolonczelę

A. Ł. Schmar Gamy i ćwiczenia

Etiudy

S. Lee 40 Etiudy wybrane z op. 31 i op. 131

J. Dotzauer Etiudy z. I

K. P. Sadlo Szkoła etiud

A. Kummer 10 etiud

A. Franchomme Etiudy op. 35

S. Lee 8 kaprysów op. 105

Sonaty

B. Marcello Sonaty

A. Vivaldi Sonaty

H. Eccles Sonata g-moll

W. de Fesch Sonaty

J. F. Haendel Sonata g-moll

Koncerty

G. Goltermann

IV Koncert G-dur

Koncertstuck d-moll

J. Klengel Koncert G-dur

J. B. Breval Koncert nr 2 D-dur

A. Nolck Concertino D-dur

Utwory z towarzyszeniem fortepianu

P. Czajkowski 15 utworów
G. F. Haendel Miniatury
Z. Adamska Utwory melodyjne cz. II
A. Rubinstein Melodia
F. Schubert Moment muzyczny
F. Mendelssohn-Bartholdy Pieśń bez słów
G. Valentini Menuet
C. Popper Gawot op. 23
C. Saint-Saens Łabędź
E. Elgar Salut d'Amour
A. Arutunian Impromptu
G. Goltermann Etiuda-Kaprys
L. Boccherini Menuet
lub utwory o podobnym stopniu trudności.

Materiał nauczania może zawierać inne pozycje o podobnym stopniu trudności.

Prezentacja ucznia:

1. Popis klasowy: utwór dowolny
2. Przesłuchanie półroczne: gama, pasaże, dwudźwięki, dwie etiudy lub etiuda + utwór
3. Popis klasowy: Utwór dowolny
4. Egzamin końcowy: sonata lub fantazja 2 części/utwór złożony lub cykliczny , koncert I lub III część, czytanie a`vista